

την Ελλάδα, τα χωριά, και άλλη δουλειά, άλλο feeling...

έγινε. Από πιτσιρικάς στο όνειρο μου ήταν να κάνω ένα μαγαζί.

ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΔΟΥΛΕΙΑ

Από το αγγλικό σχολείο, το Hurlstone Boys High School, θυμάμαι τον school master, τον Τόμας και τον μίστερ Τάκας. Μας συμπεριφερόταν πάντα πάρα πολύ ωραία. Έγινε ένα περιστατικό μια μέρα και με φωνάζανε ντάγκο. Δεν ήξερα γιατί γελούσαν κι έριξα μια σε έναν, στο κεφάλι. Με πήγαν στο γραφείο και λέω τώρα θα με τιμωρήσουν. Ήρθε ο Ρώσος και τους είπε τι ακριβώς συνέβη. Μετά από λίγο, είχα γυρίσει στην τάξη και άκουσα από τα μικρόφωνα το όνομά μου. Είπαν ότι αν με ξανακοροϊδέψει κανείς θα έχει μεγάλη φασαρία με τον school master. Από εκείνη την ημέρα και μετά όλοι ήταν φίλοι μου. Τον Ρώσο τον έβλεπα για μια περίοδο μετά που τελειώσαμε το σχολείο, μετά χάθηκε και τον ξαναείδα μετά από καμιά εικοσαριά χρόνια. Ήρθε και με βρήκε.

Όταν πήγαινα σχολείο δούλευα ήδη στο milk bar, στο Kogarah. Ήμουνα 13 χρόνων και δούλευα τα σαββατοκύριακα και κάθε βράδυ μετά το σχολείο. Ξεχώριζα τα μπουκάλια, γέμιζα τις φρίτζες, έκανα φασίνες, έπλυνα τις κατσαρόλες, τέτοια πράγματα έκανα μέχρι που έμαθα να κάνω τα πάντα. Ήμασταν η δεύτερη ελληνική οικογένεια που είχε πάει στο Kogarah εκείνη την εποχή, και είχε και δυο-τρία ελληνικά milk bar. Ήταν λίγο δύσκολα εκείνα τα χρόνια αλλά μας συνηθίσανε και του συνηθίσανε. Βλέπανε τους Έλληνες με σπίτια, με αυτοκίνητα και αυτό κάπως τους ενοχλούσε. Οι Αυστραλοί θέλαμε τότε να πάμε στη δουλειά και μετά να πάνε να πιούνε τις μπύρες τους, να ξανά πιούνε μπύρες και να μεθύσουν και αυτά ήταν η δουλειά τους. Μετά με τα χρόνια μορφώθηκε ο κόσμος κι έγινε όπως είναι όλοι ωραίοι τώρα.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΑΓΑΖΙ

Στο milk bar δούλευα όλη την εβδομάδα, επτά μέρες. Το είχε ο Σπύρος κι ο Γιάννης. Μετά το πούλησαν αυτοί και το πήρανε δύο Γιάννηδες. Εγώ έμεινα μέσα στο μαγαζί και με αυτούς για αρκετό καιρό κι όταν έγινα 17 χρονών είχα πάει στο Χέρσφιλντ και νοικιαζόταν ένα μαγαζί, ένα coffee shop. Το λέγανε Ντιτζεριντού. Ωραίο μαγαζί, με τα κεράκια στα τρα-

πεζάκια... Το πήρα και το κράτησα ενάμιση χρόνο. Στο καφέ αυτό ερχότανε μόνο Αυστραλοί. Ένα βράδυ Κυριακής ήρθε ένα παιδί. Εγώ δεν έμοιαζα με Έλληνα γιατί ήμουνα ξανθός. Με ρωτάει ο Φώτης, καλή του ώρα, «από που είσαι». Του λέω Έλληνας. Λοιπόν, το άλλο βράδυ έρχεται με πεντέξι Έλληνες. Το μαγαζί άρχισε να γεμίζει με Έλληνες. Το Χέρσφιλντ ήταν τότε αυστραλέζικο προάστιο. Ο ένας έφερνε τον άλλο ώσπου έγινε και μια ψευτο φασαρία κι έφυγα από εκεί.

Ο ΓΑΜΟΣ ΜΕ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ

Παντρεύτηκα το 1967. Είχα πάει σ' ένα πάρτι που ήταν η κυρά με την αδελφή της. Γνωριστήκαμε, τα είπαμε και σιγά σιγά βάλουμε τη θηλιά. Νομίζω ταιριάζανε τα κνώτα μας. Συμφωνούσαμε σε πολλά πράγματα. Το σοί τη, το γνώρισα αργότερα όταν πήγαμε στην Ελλάδα γιατί εδώ ήτανε μόνη της με την αδελφή της. Αρχίσαμε να δουλεύουμε μαζί με τη γυναίκα μου από το 1970 όταν ξεκινήσαμε την ψησταριά, το Κορίνθιαν στο Μάρικβιλ. Είμαστε 50 χρόνια παντρεμένοι. Ένα ανδρόγυνο και θα μαλώσει και θα τα φτιάξει. Έτσι είναι η ζωή αλλά πρέπει να κάνεις υπομονή. Η παντρεία είναι παντρεία. Ζήσαμε μαζί πολλά χρόνια και ότι κι αν έκανα ήτανε πάντα εκεί δίπλα μου... Το Σίδνεϊ έχει αλλάξει από τότε που πρωτοήρθαμε. Ως προς το φαγητό έχει γίνει πολύ καλύτερο. Όταν πρωτοαρχίσαμε να ψήνουμε ορτύκια λυπόντουσαν να τα φάνε... Τα είχα μάθει αυτά στην Ελλάδα. Με είχε πάρει ένας μπάρμπαρ μου και πήγαμε σε μια ταβέρ-

«Όταν πρωτοήρθαμε εδώ οι περισσότεροι Αυστραλοί ήταν πολύ καλοί άνθρωποι. Δίναμε τα λεφτά, δεν ξέραμε πόσα τους δίναμε, και αυτοί μας δίνανε τα σωστά ρέστα.»

να στο Αιγάλεω. Αυτός πούλαγε χταπόδι, ορτύκια και κυδώνια. Ένας ωραίος ταβερνιάρης, με το μολύβι στο αυτί και αυτός, μια πόδια, μεγάλη κοιλιά, σέρβιρε όλο το μαγαζί μόνος του και έπινε κιόλας ένα ποτηράκι με τους πελάτες. Μας έφερε ορτύκια και λέω κοίτα δω, αυτό θα αρέσει και πίσω στην Αυστραλία. Έψαξα και βρήκα ποιος τα πουλούσε όταν γύρισα, τα δοκίμασαν οι πελάτες και έπεσαν πάνω. Ορτύκια να δουν τα μάτια σου πάνω στη γκρίλα... Εκεί να δεις ψητό. Ερχόταν οι Έλληνες που δούλευαν στα καράβια, στα πιστολέτα, στα εξαβείσους... Η δουλειά είναι αγάπη για μένα. Ο πελάτης είναι δικός μου άνθρωπος. Δεν θέλω να κοροϊδέψω κανέναν και θέλω ο πελάτης να μου έχει απόλυτη εμπιστοσύνη. Σ' αυτή τη δουλειά είχε πάντα πολλούς Έλληνες. Από πολύ παλιά την ψαρομαρκέτα την κυβερνούσαν οι Έλληνες και μέχρι τώρα αυτοί είναι οι δερβέναγες. Και τα χασάπικα για πολλά χρόνια.

Η ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην επαγγελματική ζωή οι δύσκολες στιγμές είναι όταν τελειώνει το «λιζ». Γιατί παίρνεις ένα μαγαζί, ένα ψοφίμι και μόλις το περπατήσεις στο μαγαζί και πάει καλά γυρνάει αυτός που του έχει και θέλει να σε αρμέγει και έρχεται η ώρα που του το χαρίζεις και σηκώνεσαι και φεύγεις και πας αλλού... Έχουν συμβεί αυτά. Οι μεγάλες χαρές είναι που πάντρεψα τα παιδιά μου, που έκαναν εγγόνια... Για τα εγγόνια επιθυμώ να έχουν το ελληνικό μέσα τους και να το παραδώσουν κι αυτά στα δικά τους τα παιδιά. Ο Έλληνας είναι περήφανος άνθρωπος. Τώρα αν πω στα εγγόνια μου, στις νύφες μου, στους γαμπρούς μου, στα παιδιά μου, φύγαμε πάμε στην Ελλάδα όλοι θα πούνε ναι... Ο πατέρας μου αρρώστησε εδώ και ήθελε να πεθάνει στην Ελλάδα. Εκεί πέθανε. Πριν φύγει με κοίταζε καλά-καλά στα μάτια, κι εγώ το ίδιο και δεν μπορούσε να μιλήσει ο ένας στον άλλο... Μας έλεγε πάντα να προσέχουμε. Ήταν αγράμματος άνθρωπος αλλά είχε αρχές και προσπάθησα να μας βάλει στο δρόμο, τον κανονικό δρόμο. Η μάνα μου ήταν άγιος άνθρωπος κι αυτή. Θα ήθελα να τους έχω ακόμα και να τους έλεγα κάποια πράγματα. Θα ήθελα να τους ευχαριστήσω, να δουν τα παιδιά μου, να δουν τα εγγόνια μου. Τους γονείς μου δεν τους ενόχλησα ποτέ, δεν σου ζήτησα ποτέ τίποτα, ήμουνα ιντιπέντεντ, και αν χρειαζόταν δούλευα και δυο δουλειές.

«ΚΑΝΕΝΑΣ ΔΕΝ ΕΠΑΙΡΝΕ ΤΖΑΜΠΑ ΛΕΦΤΑ»

Όταν πρωτοήρθαμε εδώ οι περισσότεροι Αυστραλοί ήταν πολύ καλοί άνθρωποι. Δίναμε τα λεφτά, δεν ξέραμε πόσα τους δίναμε, και αυτοί μας δίνανε τα σωστά ρέστα. Η Αυστραλία είναι δεύτερη πατρίδα μου. Πρώτη δεν μπορώ να την βάλω, γιατί πρώτη είναι η Ελλάδα. Την θυμάμαι και τι σκέφτομαι συνεχώς, δεν μπορώ να το εξηγήσω. Όταν πήγα την πρώτη φορά και πάτησα πάνω στη γη, νόμιζα πως είμαι στην αγκαλιά της μάνας μου. Αλλά και η Αυστραλία μας έδωσε τα πάντα. Τι μας πήρε; Τίποτα δε μας πήρε. Μας έδωσε... Οι ευρωπαίοι προσέφεραν πολλά στην Αυστραλία για να φτιαχτεί. Μπαίνανε στη δουλειά και δούλευαν όλοι. Κανένας δεν έπαιρνε τα λεφτά τζάμπα.